

The Royal Women's Hospital Women's Health Information

Endometriozisin Laparoskopisi ile Tedavisi

Mart, 2004

Neden Laparoskopisi?

Doktorunuz endometriozis hastalığından şüphelendiği için, size, laparoskopisi işlemi uygulanması seçeneğini önermiştir.

Endometriozis ve tedavisine ilişkin seçenekleriniz hakkında daha fazla bilgi edinmek isterseniz, lütfen *Endometriozis – Kadınlara yönelik bilgiler* ve *Endometriozis Tedavisi* adlı bilgi notlarına bakınız.

Laparoskopinin avantajı hastalığınızın tanısının doğrulanabilmesi ve aynı anda tedavi uygulanabilmesidir. Bu işlemin bir diğer üstünlüğü de, belirtilere neden olan başka bir sağlık sorununun olmamasını sağlamasının yanı sıra, endometriozisin yer ve miktarının belirlenmesi amacıyla da kullanılabilmesidir.

Laparoskopisi nedir?

Laparoskopisi, karındaki küçük bir kesiden mini bir teleskop yerleştirilerek karın boşluğunun görüntülenmesi işlemidir. İşlem sırasında diğer aletlerin kullanılabilmesi için birkaç küçük kesi daha gereklidir. Kesiler tek bir dikişle ya da bant ile kapatılmaktadır.

Nasıl uygulanır?

Endometriozisin laparoskopisi işlemi sırasında görülebilmesi durumunda, genellikle biyopsi için bir doku örneği alınmaktadır. Biyopsi tanıyı doğrulayacaktır.

Tedavi, endometriozisin yer ve miktarına bağlı olarak uygulanacaktır.

Karın boşluğundaki endometriozis odakları cerrahi işlemle çıkarılabilir ya da yakılarak (diatermi ya da lazer kullanarak) yok edilebilir. Yumurtalıklarda oluşan endometriozis genellikle endometrial kist (endometrioma) olarak adlandırılan kistin alınmasını gerektirir.

Bazen endometriozis barsak ya da üreter (böbrekle idrar kesesi arasındaki tüp) gibi diğer organları etkiler. Bu durumda, daha sonraki bir tarihte bir ameliyat daha gerekebilir. Bu ameliyatta büyük bir olasılıkla diğer uzman cerrahlar da yer alacaktır.

Hangi tedavi yöntemi daha iyi – lazer ya da diatermi?

Lazer ve diatermi doktorun endometriyal dokuları yakması için kullandığı aletlerdir. Her ikisi de endometriozis odaklarını yakma (ablation) ya da kesip çıkarma amacıyla kullanılabilir. Her iki yöntemin de hem avantajları hem de dezavantajları vardır. Bu bağlamda kadın hastalıkları uzmanı en deneyimli olduğu ve kendini en rahat hissettiği yöntemi uygulayacaktır.

Yakma ya da kesip çıkarma

Halihazırda Kadına Hastanesi'nde (The Royal Women's Hospital) en etkili tedavi yönteminin hangisi olduğunu araştırmaktayız. Ancak, bazı alanlarda endometriozis odaklarını kesip atma daha uygun bir yöntem olarak görünmektedir.

Riskler

Her ameliyat risk içermektedir. Laparoskopik işleminde ender olarak sorun yaşanır, ancak bunlar ciddi olabilir. Bu sorunlar aşağıda belirtilenleri kapsar:

- İdrar kesesinde, rahimde ya da karındaki kesiklerde enfeksiyon
- Organ hasarı ya da kanama – (beşyüz kişide bir)
- Ölüm – (yirmi bin kişide bir).

Endometriozisin laparoskopik yöntemi ile tedavisinin belirli riskleri şunlardır:

- Barsaklarda hasar
- İdrar kesesi ya da üreterde hasar

Bu tür komplikasyonlar acil tedavi gerektirebilir. Bu komplikasyonlar ciddi olabilir ve daha sonraki bir tarihte daha kapsamlı bir ameliyat gerekebilir.

Diğer riskler şunlardır:

- Belirtilerin geçmeme olasılığı
- Yara (adezyon) oluşumu.

Bazı durumlarda tüm endometriozis odaklarını çıkarmak mümkün olmayabilir ya da hastalık daha sonra yineleyebilir.

Ameliyatın içerdiği risklerin, bilinçli onay verebilmeniz için doktorunuz tarafından ameliyat öncesi size açıklanması gerekir.

Soru sormaktan çekinmeyiniz

Barsakların hazırlanması

Barsakların önceden hazır olması, ameliyat sırasında cerraha karın boşluğunun daha iyi görüntüsünü alma olanağı sağlar (ve ameliyatı kolaylaştırır). Üçbin kadından birinde işlem sırasında kazaen barsak hasarı oluşabilir. Bu bağlamda, barsakların önceden hazır olması barsağın onarımını daha kolay ve güvenli kılacaktır.

Tüm endometriozis vakaları bu ameliyatla tedavi edilebilir mi?

Hayır! Özellikle ciddi endometriozis vakalarında ya da endometriozisin belirli bir bölgede (sözgelimi, barsak veya üretere yakın bir yerde) oluşması durumunda başka bir ameliyat gerekebilir. Laparoskopik işlemi, doktora, sağlık sorununuz hakkında ayrıntılı bilgi sağlamakta ve böylece daha sonraki ameliyat daha etkili bir şekilde planlanabilmektedir.

Başka bir ameliyat daha olmanız gerektiğinde, bu laparoskopik değil, muhtemelen açık ameliyat olacaktır.

Endometriozisin barsakları etkilemesi

Barsaklarla ilgili belirtilerin olmaması halinde, tedavi gerekmebilir. Belirtilerin ciddi olması durumunda, barsağın bir bölümü alınabilir. Bu bazen laparoskopi işlemi uygulanarak yapılabilir. Ancak, çoğu vakada açık ameliyatla tedavi edilmesi gerekir. Bu durumda ameliyatta uzman bir barsak cerrahının yer alması gerekecektir.

Belirtilerde iyileşme görülmesi

Birçok vakada belirtilerde, genellikle uzun bir süre için iyileşme görülmektedir. Belirtilerin endometriozisten kaynaklanmadığı ya da endometriozis odaklarının tam olarak temizlenmesinin mümkün olmadığı bazı durumlarda belirtilerde kısmi bir iyileşme görülebilir. Ancak, bazen belirtilerde hiçbir iyileşme görülmez.

Doğurganlığın artması

Endometriozisi hafif olan ve hamile kalmaya çalışan kadınlarda doğurganlık ameliyattan sonraki dönemde artabilir. Ameliyat öncesi hamile kalma çabası içinde olmayan kadınlarda ameliyatın doğurganlık üzerindeki etkisi bilinmemektedir.

Bu ameliyat endometriozis hastalığımı kesin tedavi edecek mi?

Araştırmalar, ameliyat olan kadınların yüzde 70'inde beş yıl içinde hastalığın yineleneyeceğine ilişkin herhangi bir kanıt olmadığını göstermektedir.

Ayrıntılı bilgi için başvurulacak yerler

RWH Kadın Sağlığı Bilgi Merkezi (Women's Health Information Centre/RWH)

(03) 9344 2007

1800 442 007 (ücretsiz arama) E-posta: whic@rwh.org.au

<http://wellwomens.rwh.org.au>

Victoria Endometriozis Birliği (Endometriosis Association of Victoria)

567 Waterdale Road

Heidelberg West

Victoria 3081

Australia

(03) 9457 2933

<http://www.endometriosis.org.au/>

Kadın Hastanesi Kadın Hastalıkları Kliniği (The Gynaecology Clinic at The Royal Women's Hospital)

Klinik, Kadın Hastanesi'nin (Royal Women's Hospital-RWH) giriş katındaki poliklinikte yer almaktadır.

Telefon: 9344 2183

Yararlı bulabileceğiniz diğer RWH bilgi notları

Kadın Hastanesi (RWH) İnternette birçok dilde bir dizi bilgi notları yayımlamaktadır. Bu konuda ayrıntılı bilgi edinmek isterseniz, sağlık web sitemizi ziyaret edebilirsiniz. Adres: <http://wellwomens.rwh.org.au>

Ayrıca, Kadın Hastanesi'nde bakımınızdan sorumlu kişiden, bilgi notunun basılı kopyasını da isteyebilirsiniz. Aşağıdaki bilgi notlarını isteyiniz:

- *Endometriozis – Kadınlara yönelik bilgiler*
- *Endometriozis Tedavisi*